

focus

newsletter

broj 28

Leto 2018

VAŠ VID JE DRAGOCEN – ZAŠTITITE GA!

BOL U OKU

Većina ljudi u nekom trenutku života oseti bol u oku. On može nestati sam od sebe, ali može biti i znak poremećaja ili bolesti

INTERVJU
dr Borka
Miljković

Može se pojaviti na površini oka ili u nekom od dubljih slojeva. Najčešći uzroci bola na površini oka jesu strano telo koje je zalutalo u oko, infekcija i sve što može irritirati ili izazvati upalu membrane koja pokriva oko.

Bol u dubljim slojevima oka može biti znak ozbiljnijeg zdravstvenog problema. O ovom zdravstvenom problemu dr Borka Miljković iz Centra za očne bolesti u Budvi kaže:

-Očni bol je često zasebno stanje, a uz njega se mogu pojaviti i oslabljen vid, sekret, osećaj stranog tela u oku – bez obzira na to da li se u njemu nešto nalazi ili ne, glavobolja, osetljivost na svetlost i crvenilo.

MALI I VELIKI BOL

Nivo bola nije proporcionalan težini uzroka, što će reći da relativno mali problem, kao što je blag nadražaj rožnjače, može biti veoma bolan i neprijatan. Međutim, ozbiljna stanja oka, kao što su katarakta, glaukom ili dijabetes, nisu praćena nikakvim bolom sem subjektivnog i objektivnog pada vida. Bol u oku ispoljava se na razne načine i ima različite simptome koji oftalmologu mogu pomoći da otkrije uzrok. Najčešće se oseti oštar bol kao ubod, zatim peckanje, pulsiranje, svrab ili se čini kao da je u oku strano telo, objašnjava dr Borka Miljković.

Nastavak na strani 7 »

Priredila Eminia Ćirić

02

U FOKUSU

Reportaža:
Masterclass VII

03

INTERVJU

dr Efekan
Coşkunseven

05

ISKUSTVO

Đorđe
Krljanac

06

NAUKA

Kapi umesto
injekcija

Centar za mikrohirurgiju oka

Cara Nikolaja Drugog 25, Beograd, Srbija

tel/fax: + 381 (0)11 344 66 26

mob: +381 (0)62 50 66 26

info@laserfocus.eu; www.laserfocus.eu

Centar za očne bolesti Miljković & Jankov

Rozino b.b. 85310 Budva, Crna Gora

tel/fax: +382 (0)33 466 163

mob: +382 (0)69 038 342

info@laserfocus.me; www.laserfocus.me

AKTIVNOSTI

ODRŽAN MASTERCLASS VII

Eksperți o novinama u oftalmologiji

Po ugledu na vekovima staru tradiciju i prestiž „MASTERCLASS“-a u klasičnoj muzici, LaserFocus Centar za mikrohirurgiju oka doveo je ovog puta u Beograd maestere moderne oftalmologije, koji su sa kolegama iz cele Srbije podelili svoja dragocena iskustva iz oblasti: keratokonusa, kontaktnih sočiva, katarakte, faknih i afaknih sočiva i refraktivne hirurgije.

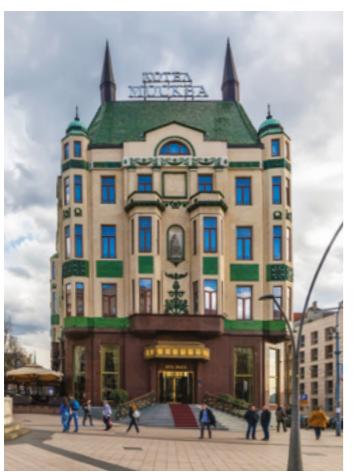
Sedmi u ciklusu „MASTERCLASS“ kurseva održan je u Beogradu 18. novembra 2017. godine. Stotinu dvadeset lekara iz zdravstvenih cetara u Srbiji slušalo je predavanja dr Efekana Coşkunsevena iz Istanbula („Phakic IOLs in clinical practice“), prof. dr Ljubiše Nikolića („Trostruka procedura za Fuchs distrofiju rožnjače i katarakte“), zatim prof. dr Mirka R. Jankova („Kako lečiti keratokonus?“) i „Operacija katarakte nakon refraktivne procedure“, doc. dr Vesne Jovanović („Koje su nam mogućnosti kod visokih metropija?“) i dr Milene Božović („Kontaktna sočiva kod dece“). I ovaj Masterclass je akreditovao Zdravstveni savet Srbije, a polaznici su na kraju ciklusa predavanja ispunili test o novostekenom znanju. ■

Masterclass VIII

Doviđenja u novembru

Novi ciklus predavanja iz moderne oftalmologije planiran je za 3. novembar ove godine u Beogradu, u hotelu Metropol. Biće to nova prilika da domaći lekari čuju od saradnika LaserFocus Centra za mikrohirurgiju oka, ali i od stranih eminentnih gostiju što je napredak u oblasti lečenja i zaštite prednjeg segmenta oka. Osim upoznavanja sa naučnim dostignućima i provera znanja, Masterclass je i povod da se kolege sretnu, druže i razmene iskustva stečena u lekarskoj praksi.

AKTIVNOSTI

ODRŽAN MASTERCLASS VII

Eksperți o novinama u oftalmologiji

Po ugledu na vekovima staru tradiciju i prestiž „MASTERCLASS“-a u klasičnoj muzici, LaserFocus Centar za mikrohirurgiju oka doveo je ovog puta u Beograd maestere moderne oftalmologije, koji su sa kolegama iz cele Srbije podelili svoja dragocena iskustva iz oblasti: keratokonusa, kontaktnih sočiva, katarakte, faknih i afaknih sočiva i refraktivne hirurgije.

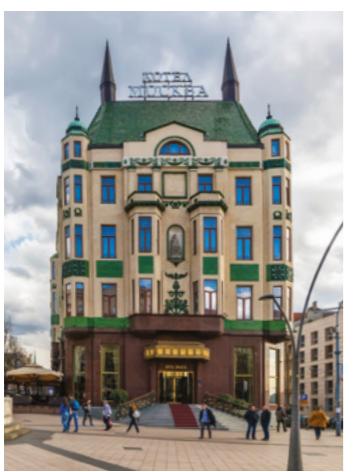
Sedmi u ciklusu „MASTERCLASS“ kurseva održan je u Beogradu 18. novembra 2017. godine. Stotinu dvadeset lekara iz zdravstvenih cetara u Srbiji slušalo je predavanja dr Efekana Coşkunsevena iz Istanbula („Phakic IOLs in clinical practice“), prof. dr Ljubiše Nikolića („Trostruka procedura za Fuchs distrofiju rožnjače i katarakte“), zatim prof. dr Mirka R. Jankova („Kako lečiti keratokonus?“) i „Operacija katarakte nakon refraktivne procedure“, doc. dr Vesne Jovanović („Koje su nam mogućnosti kod visokih metropija?“) i dr Milene Božović („Kontaktna sočiva kod dece“). I ovaj Masterclass je akreditovao Zdravstveni savet Srbije, a polaznici su na kraju ciklusa predavanja ispunili test o novostekenom znanju. ■

Masterclass VIII

Doviđenja u novembru

Novi ciklus predavanja iz moderne oftalmologije planiran je za 3. novembar ove godine u Beogradu, u hotelu Metropol. Biće to nova prilika da domaći lekari čuju od saradnika LaserFocus Centra za mikrohirurgiju oka, ali i od stranih eminentnih gostiju što je napredak u oblasti lečenja i zaštite prednjeg segmenta oka. Osim upoznavanja sa naučnim dostignućima i provera znanja, Masterclass je i povod da se kolege sretnu, druže i razmene iskustva stečena u lekarskoj praksi.

INTERVJU
Dr Efekan
Coşkunseven

Savremena tehnologija za bolji vid

Pomažući pacijentu da reši problem katarakte i keratokonusa očni hirurg koristi najsavremeniju tehnologiju što intervenciju čini brzom i bezbolnom

Dr Efekan Coşkunseven je jedan od vodećih turskih oftalmologa i poznati svetski hirurg. Radi u Keratoconus Center, World Eye Hospital u Istanbulu. Dugogodišnji je saradnik LaserFocus Centra za mikrohirurgiju oka u Beogradu. Bio je jedan od gostiju i predavača na VII Masterclass-u, gde je kolegama govorio o novom pristupu u rešavanju problema katarakte i keratokonusa.

Boravak ovog vrhunskog hirurga u Beogradu bio je prilika za razgovor o uticaju savremene tehnologije na hirurgiju oka:

- Oftalmologija je grana medicine u kojoj se najpre primenjuju nove tehnologije. Veoma nam pomažu i svake godine se javljaju nove

mogućnosti koje iz laboratorija i eksperimentalnih faza prelaze u praksu. Već dve decenije najznačajnija novina u oftalmologiji jeste primena lasera. On radi uz kompjutersku tehnologiju, a kako se ova menja svake godine, tako se i tretman laserom menja istim tempom. Zbog toga je, u ovoj grani medicine, ponekad teško u korak pratiti tehnologiju. Tačnije, ona traži da smo stalno u toku s novim izumima i dostignućima, da se redovno usavršavamo. Pre dvadeset godina počeli smo sa egzajmerom, a već 2003. pojавio se femtosekundni laser. Danas femtosekundnim laserom možemo izvesti različite zahvate na rožnjači. Drugo, sa egzajmerom laserom nije bilo moguće pratiti oko, dok nam nove tehnologije sa »

dr Fernanda
Florentino
Fernandez
Jankov
Direktor LaserFocus
centra za mikro-
hirurgiju oka

REC DIREKTORA

ZNATI I IMATI

Svakodnevno učimo. Danas je najnormalnije da se svaka dana s nečim novim susrećemo i saznajemo mnogo toga. Osvedočavamo se da je vreme uloženo u učenje dragoceno i plodonosno, bilo da je reč o struci kojom se bavimo bilo o svakodnevici i praktičnim stvarima važnim za život. Ako na vreme naučimo kako da čuvamo zdravlje i čime mu možemo doprineti, pomoći ćemo sebi i svojima da se zaštитimo od bolesti i da popravimo poremećaje koji nas snađu. Naučimo li gde i kog nam može rešiti određene probleme, skraćićemo put do pravog rešenja.

Ne kaže uzalud narodna poslovnica da je znanje isto što i imanje. Kada tražimo, daće nam se, ali moramo znati od koga da tražimo i na koja vrata da kucamo. U svakom izboru u životu najpre treba znati kod koga bi trebalo da tražimo pomoć. Za sebe i svoje htel bismo najbolje. Po kojim kriterijumima? Biramo li jabuku, želimo da je plod zdrav, čist i svež. Za izbor zanimanja bitno je što smo sposobni da radimo, koji su nam prirodni potencijali, koji prioriteti, želimo li ili ne da učimo mnogo, da se odrekнемo nečeg drugog, usavršavamo se i posvetimo profesiji. U izboru lekara tražimo najboljeg. Po čemu? Po uspešnosti u specijalizaciji, po opštim kriterijumima, informacijama s interneta i prepukama kolega, ali i ličnom utisku koji lekar na nas ostavlja pri prvom susretu. Iskustva pomažu, jer što više znamo, to ćemo bolje umeti da izaberemo.

Vi ste za vaše oči odabrali LaserFocus. Hvala na poverenju. Mi ćemo ga opravdati. Uvek kada je potrebno, s vama vaš LaserFocus tim!

„iris registratorom“, aparatom koji registruje iris i pomoću njega prati pokrete oka, omogućavaju da personalizujemo intervencije, pa pristup možemo prilagoditi svakom oku. Trebalo bi istaći i to da ranije, do 2003. godine, nije bilo moguće zaustaviti napredovanje keratokonusa, dok danas uz veoma laku intervenciju možemo zaustaviti progresiju keratokonusa. Sada postoje metode kojima možemo učvrstiti rožnjaču i poboljšati vid. Svake godine dolaze sve sofistificirane nove tehnologije.

Koje su novine u hirurgiji prednjeg segmenta oka?

- Nove tehnologije sa femtosekundnim laserom obezbeđuju mali rez na očnom sočivu. Prilikom laserske intervencije doskora smo morali da podignemo flep, laser odradi svoj zadatak, pa potom vratimo flep. S novim tehnologijama, s kojima smo počeli 2012. godine, ne moramo više praviti flep, možemo izvaditi sočivo iz malog reza. To se zove ekstrakcija sočiva. Moje mišljenje je da će ova tehnologija napredovati u budućnosti i da ćemo raditi samo mali rez na sočivu, pa više nećemo praviti flep. Mislim da će to biti najpopularnija laserska intervencija u budućnosti.

Koliko je u Turskoj popularna refraktivna hirurgija?

- Izuzetno je popularna. S refraktivnom hirurgijom smo počeli 2006. godine, dakle, pre

Tokom 12 godina u Turskoj je kod 500.000 pacijenata laserski korigovana dioptrija. Neki od njih dolaze iz Nemačke, Velike Britanije...

dvanaest godina. Imamo mnogo pacijenata iz Evrope: iz Nemačke, Holandije, Britanije... Prvo su dolazili kod nas radi, za njih, vrlo povoljne cene intervencije, ali svi oni sada znaju kako radimo i koje metode koristimo. Sada dolaze radi tehnologija koje koristimo i zato što nam veruju, a cena im je manje važna. O tome koliko je u Turskoj popularna refraktivna hirurgija, govorи činjenica da smo imali više od 500.000 korekcija dioptrije.

Kada ste počeli saradnju sa dr Mirkom Jankovim?

- Pre osamnaest godina. Sreli smo se u Brazilu, on je bio konsultant kompanije Wave Light i obučavao druge oftalmologe da primenjuju egzajmer laser. Od tada do danas sarađujemo na obostrano zadovoljstvo.

Kakva je budućnost malih centara za mikrohirurgiju oka kakav je LaserFocus?

- Smatram da su mali centri uspešniji. Refraktivna hirurgija je kao estetska hirurgija. Pacijenti žele da se njihov doktor posveti samo njima. Oni ne žele veliku bolnicu već kliniku, ali da su sigurni da u toj klinici lekari znaju da reše njihov

problem na najbolji način. LaserFocus je veoma uspešan centar, koliko ja znam, s ugledom i u Srbiji i u inostranstvu, i po svemu biće veoma uspešan i ubuduće.

Koliko je za mlade doktore važno da uče od najboljih stručnjaka?

- Veoma je važno. Ima stručnjaka koji svoje veliko, dragoceno znanje mogu i hoće da prenesu na mlađe kolege, ali ima i onih koji nemaju taj dar ili pak ne žele da obučavaju druge.

Da li obraćate pažnju na rad s mlađim kolegama i imate li udela u njihovom napretku?

- Radim u privatnoj praksi gde nemamo mnogo pripravnika. Godišnje možda imam priliku da se susretнем s dva ili tri lekara na početku karijere. Mi im ne možemo dati licencu za doktorat, oni kod nas ne mogu graditi akademsku karijeru ni sticati praksu. Voleo bih da više radim sa studentima i mlađim kolegama i da im pomognem. Verujem da svakom mlađom čoveku mnogo znači kada uči od ljudi koji su se već potvrdili u praksi i svojim radom stekli ugled u struci. ■

Intervju // Đorđe Krljanac

Bistar vid vraća snove

Celog života Đorđe se zala-gao za poštovanje i hrabrost. Uvek na strani pravde, borio se protiv nasilnika. Braneći svog druga od napadača u kafiću, uspeo je da mu spase život, ali je sam bio teško povređen. Te noći između 3. i 4. novembra 2016. godine napadači su Đorđu posekli oko. Hitno je primljen u bolnicu i dr Tatjana Stojmenov odmah ga je operisala i spasila mu oko. Posle devet dana u bolnici, još tri meseca je nosio konce u oku dok mu rana nije sasvim zace-lila. Stanje se popravljalo, ali krajem janura 2017. kada su mu skinuti konci, pokazalo se da mu je vid na tom oku veoma oslabljen.

- Bilo mi je posećeno čak dve trećine rožnjače desnog oka. Kada sam stigao u bolnicu, ništa nisam video. Zahvaljujući dr Stojmenov, ali i strogoj disciplini oporavka koju sam ispoštovao, vid mi je sačuvan. Oštrina vida bila je 28, pojavio se i povišen očni pritisak, a ožiljak mi je pohvalu Vojske Srbije. Ja sam bio među njima. Sve obuke sam prošao, i patrolu i gađanje, sve s puškom u levoj ruci. Ranije sam mislio kako nije moguće da čovek nauči da koristi levu ruku podjednako kao desnu. Snažna volja i motiv bili su jači od svega. Čak niko u vojski nije otkrio da sam imao poteškoće koje sam sam prevazilazio. Niko nije znao suštinu mog problema.

PUT VODI U LASERFOCUS
Kada je posle operacije koja mu je spasila oko Đorđe mislio da na to oko neće progledati, tešilo ga je saznanje da je spasio jedan život, ali je istovremeno brinuo da će mu profesionalni snovi potonuti. Da i sam ne potone, potražio je rešenje.

- Za bolji vid i astigmatizam oftalmolozi su mi predlagali naočari ili sočiva. Znao sam da s njima ne mogu da radim posao koji želim. Tražio sam neko bolje rešenje. Pozvao sam telefonom jednu poznatu beogradsku očnu kuću. Nisam uspeo ni da im kažem sve što imam i sve što sam smatrao nužnim. Znam da le-

PROFIL

Đorđe Krljanac (25) je u rodnom Čačku završio Mašinsko-tehničku i Višu ekonomsku školu, a zatim upisao specijalizaciju na Fakultetu bezbednosti, gde je stekao zvanje menadžera bezbednosti i odbrane od terorista.

kari ne leče telefonom, da treba doći, poneti rezultate, obaviti pregled... Pošto nisam dobio koretnu uslugu telefonom, upitao sam se zašto bih uopšte išao kod njih. Nisu mogli da saslušaju ni pet minuta šta imam da ih pitam. Mlad sam i želim bar nešto ohrabrujuće da čujem. Od njih nisam čuo ništa ohrabrujuće. Srećom, moja doktorka Tatjana Stojmenov uputila me je u Centar za mikrohirurgiju oka LaserFocus kod dr Jankova, uz napomenu da veruje kako će on učiniti sve što se može u mom slučaju. Osobe koje su mi se javile na telefon ulivale su mi nadu i ukazale dužnu pažnju. Bio je to dug, prijatan razgovor, koji me je ohrabrio da dođem. Ovde su me dočekali kao da sam njihov najrođeniji. Posle pregleda, koji traje više od dva sata da bi se procenilo da li sam kandidat za intervenciju, ponovo sam dobio nadu. Razgovarao je dr Jankov sa mnom kao s najblišnjim svojim, saslušao celu moju priču, rekao kako ne može da veruje da sam s takvim očima čak i auto vozio, i gađao iz puške i pištolja. I sve se obistinilo od onoga što je rekao kako će biti. Zakazao je operaciju. Bilo mi je mutno na tom oku, nisam mogao da vidim ni telefon ispred sebe, a kamoli da pročitam poruku. Za mene je PRK bila metoda izbora zbog stanja moje povređene rožnjače. Imao sam puno poverenje u dr Jankova i prepustio se u njegove ruke. Intervenciju nisam ni osetio zahvaljujući anestetiku u kapima. Čak sam u toku intervencije pričao s doktorom, bez ikakve nelagodnosti ili bola... Otišao sam kući i tek nakon više od sata, kada mi je prošla anestezija, počeo da osećam blagu nelagodnost, oko je počelo da pomalo suzi... Kroz dva-tri dana, na prvoj kontroli, čitao sam dva reda brojeva s panoa. To je za mene bio ogroman uspeh, do juče nezamisliv. Podelio sam svoje impresije s timom LaserFocusa. Vratio sam se svojoj želji i svom pozivu. ■

Spas kod urođenog
zamućenja oka

SOČIVA IZ MATIČNIH ČELIJA LEĆE KATARAKTU

VELIKE SU MOGUĆNOSTI REGENERATIVNE MEDICINE I U OFTALMOLOGIJI. NAJNOVIJA VEST JE DA ĆE STEM ČELIJE UBUDUĆE POMOĆI UKLANJANJU UROBENE KATARAKTE KOD NOVOROĐENČADI, TAKO ŠTO ĆE IZVORNE ČELIJE REGENERATIVNE FUNKCIONALNA SOČIVA

» Eksperimentalni tretman prošlo je dvanaest malih pacijenata. Kod svih se pokazalo da su hirurške komplikacije mnogo manje nego kod standardnog postupka, a rezultati regenerativnog sočiva daleko su bolji po vidu. To je bio zajednički poduhvat stručnjaka Univerziteta Kalifornije, Medicinske škole u San Dijegu i Instituta za oči Shilei, s kolegama iz Kine. Nalazi su objavljeni u časopisu „Natur“. Ovaj novi metod rešavanja problema katarakte pomoću sočiva dobijenih iz matičnih ćelija, testiran je na životinjama i na malom broju pacijenata u kliničkom ispitivanju.

Urođena katarakta – zamagljivanje sočiva koje se javlja na rođenju ili ubrzo nakon njega – predstavlja čest uzrok slepila kod dece. Zamagljena sočiva sprečavaju prolaz svestnosti u mrežnjaku i vizuelne informacije do mozga, što dovodi do značajnog oštećenja vida. Trenutni tretman je ograničen starošću pacijenta i očekivanim komplikacijama.

Većina pedijatriskih pacijenata zahteva ko-rektivnu naočare nakon operacije katarakte.

– Krajnji cilj istraživanja matičnih ćelija jeste uključivanje regenerativnih potencijala sopstvenih matičnih ćelija za popravku tkiva i organa i terapiju bolesti – kaže dr Kang Zhang, šef oftalmološke genetike, osnivački direktor Instituta za genome „Medicina“ i kodirektor biomaterijala i tkiva inženjeringu na Institutu za inženjerstvo pri Medicinskom fakultetu u San Dijegu.

Dr Zhang i kolege oslanjali su se na regenerativni potencijal endogenih matičnih ćelija. Za razliku od drugih pristupa, koji uključuju stvaranje matičnih ćelija u laboratoriji i planiranje u pacijenta – uz moguće komplikacije poput prenosa patogena i imunološkog odbacivanja – endogene matične ćelije su već prirodno na mestu povrede ili problema. U slučaju ljudskog oka, epitelne matične ćelije sočiva ili LEC-ovi generišu ćelije za zamenu sočiva tokom života. Istraživači su razvili novu metodu minimalne invazivne hirurgije koja čuva integritet kapsule sočiva. ■

POMOĆ ZA OBOLELE OD AMD

Kapi umesto bolnih injekcija

Naučnici Univerziteta u Birmingemu proizveli su kapi za oči koje bi mogle biti revolucionarne u tretiranju starosne degeneracije makule, jednog od vodećih uzroka slepila

Rezultati istraživanja, objavljeni u maju prošle godine u istraživačkoj oftalmologiji i vizuelnoj nauci, mogli bi označiti kraj bolnim injekcijama koje se daju direktno u oko radi tretiranja sve češćeg poremećaja, poznatog kao starosna degeneracija makule [AMD].

Ovaj poremećaj pogoda više od 600.000 ljudi u Velikoj Britaniji. Predviđa se da bi ovaj broj u budućnosti mogao biti znatno veći zbog starenja stanovništva. Stanje koje uzrokuje postepen gubitak vida usled zamućenja ili gubitka središnjeg vida, obično u oba oka, potpuno je bezbolno.

To je često posledica promena u makuli, što je pigmentiranoj strukturi na stražnjoj strani oka, koja je odgovorna za precizno prepoznavanje boja. Težina bolesti razlikuje se od osobe od osobe,

a zavisi i od toga koliko se brzo otkrije. AMD je hronična bolest – ne može se izlečiti, a kod mnogih pacijenata vid se ne može obnoviti nakon što je izgubljen. Međutim, neki oblici bolesti mogu se lečiti. Za AMD se sada daje terapija injekcijama u oči, koja se ponavlja svakog meseca u toku od najmanje tri godine.

Nepovoljna strana ove terapije, osim toga što je sam postupak neprijatan za pacijente, jeste to što injekcije mogu izazvati cepanje i infekciju unutar oka, kao i povećan rizik od slepila.

Sada su naučnici, na čelu s biohemičarem dr Feliciti de Cogan sa Univerziteta u Birmingemovom institutu za upale i starenje, osmislili metod davanja leka u vidu kapi za oči. Laboratorijska istraživanja pokazuju da su rezultati isti kao i kod injekcijskog davanja leka. ■

IZVOR <https://sciencedirect.com/patients-cured-of-cataract-using-lenses-created-from-stem...>

» Nastavak teksta sa naslovne strane

VAŠ VID JE DRAGOCEN – ZAŠTITITE GA!

BOL U OKU

BOL IZA OČIJU

Bol iz očiju često je posledica migrene ili sinusne infekcije. U slučaju migrenozne glavobolje bol se skoro uvek javlja iza jednog oka. Bol koji je prouzrokovani sinusnom infekcijom obično je slabiji od migrene i javlja se iza oba oka. Iako bol izazvan ovim uzrocima nije znak za uzbunu, ukoliko osećate hronični bol iz očiju, posetite oftalmologa da biste isključili moguću bolest oka kao uzročnika bola.

BOL OKO OČIJU

Bol koji se javlja oko očiju i projektuje se u samo oko najčešće nastaje zbog čmička, to jest upale lojnih, Mejbamovih žlezda. Glavni simptom čmička je lokalizovan bol na dodir, na gornjem ili donjem kapku. Čmičak ne zahteva hitnu lekarsku intervenciju i u uglavnom se može uspešno izlečiti kod kuće stavljanjem toplih obloga zajedno s masažom kapka u toku nekoliko dana. Ako se čmičak učauri u tvrdu formaciju, lako i brzo se odstranjuje hirurški. I višečasnovi rad na računaru često izaziva bol oko očiju odnosno simptome umornih očiju. Ovaj problem se rešava čestim pauzama i treptanjem, a savetuje se i da na svaki sat prekinete rad i pet minuta gledate kroz prozor, u daljinu, kako biste odmorili oči.

ŠTA SU UZROCI?

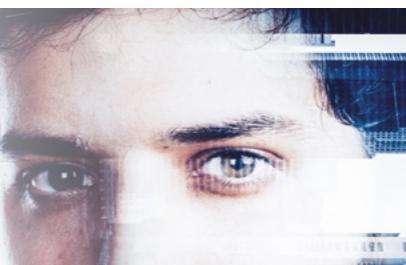
Kada imate osećaj da vam je nešto upalo u oko, bol je uglavnom izazvan iritacijom ili upalom na površini oka.

ČESTI UZROCI BOLA:

- strano telo
- erozija
- rožnjače
- suvo oko

MANJE ČESTI UZROCI BOLA:

- konjunktivitis
 - infekcija oka na površini ili unutar oka
 - irritacija rožnjače uzrokovana kontaktnim sočivom
 - Bol se javio dok ste obrađivali metal, sekli drva ili radili nešto drugo što je moglo dovesti do upadanja stranog tela u oko;
 - Povredili ste oko;
 - Jak bol prate mutan vid i osetljivost na svetlost;
 - Nedavno ste imali intervenciju na oku, uključujući Lasik ili operaciju katarakte;
 - Oko je crveno i suzi;
 - Bol je jak, pojavio se iznenadna i praćen je glavoboljom, a lečite glaukom.
- Kada je reč o bolu u oku, nemojte rizikovati, već posetite oftalmologa što pre da biste utvrdili tačan uzrok i dobili odgovarajući tretman. ■

Jak bol u oku koji je propraćen delimičnim gubitkom vida, može biti signal da vam je potrebna pomoć lekara

ŠTA ČINITI KADA BOLE OČI?

Ukoliko osećate bilo kakav bol u oku, treba da posetite oftalmologa da vas pregleda i utvrdi uzrok bola, savetuje dr Miličević. Hitno posetite oftalmologa ako pored bola osećate i neke od sledećih simptoma:

- Bol se javio dok ste obrađivali metal, sekli drva ili radili nešto drugo što je moglo dovesti do upadanja stranog tela u oko;
 - Povredili ste oko;
 - Jak bol prate mutan vid i osetljivost na svetlost;
 - Nedavno ste imali intervenciju na oku, uključujući Lasik ili operaciju katarakte;
 - Oko je crveno i suzi;
 - Bol je jak, pojavio se iznenadna i praćen je glavoboljom, a lečite glaukom.
- Kada je reč o bolu u oku, nemojte rizikovati, već posetite oftalmologa što pre da biste utvrdili tačan uzrok i dobili odgovarajući tretman. ■

PITANJA I ODGOVORI

» Da li je keratokonus nasledna bolest oka?

Reč je o bolesti kod koje dolazi do nekontrolisanog ispuštanja i deformacije rožnjače. Postoji nasledna predispozicija za razvoj keratokonusa.

» Kada mogu da se vratim poslu i svakodnevnim aktivnostima posle korekcije dioptrije?

Većina ljudi kojima se LASIK metodom koriguje vid već

sutradan se vraća na posao. Onima kojima je korekcija urađena PRK metodom, preporučuju se dva ili tri dana odmora.

» Da li dugi čitanje i gledanje TV-a kvare vid i utiču na promenu dioptrije?

Dugo gledanje u ekran televizora odnosno monitor kompjutera, ili čitanje ne povećava dioptriju. Zbog nekorigovanih refraktivnih mana mogu se pojavit smetnje, ali se oči ne „kvare“.

Po mom mišljenju, ovoj klinici pripadaju sve pohvale, na čelu s doktorom Jankovićem, ali i ostalima u timu. Sada znam da je sav moj strah bio nepotreban.

Dragan Urošević,
Sabac, LASIK

Posle 26 godina nošenja sočiva, dr Janković i njegov tim stručnjaka vratili su mi stari vid. Nevertoran je osećaj ponovo videti bez naočara i sočiva. Dobila sam novu energiju. Hvala celom timu LaserFocus-a još jednom!

Aleksandra M. Plazinić,
Beograd, LASIK

Želim da se zahvalim kompletom timu LaserFocus. Njihova profesionalnost prijatno me je iznenadila. Žao mi je jedino što se ranije nisam odlučio na lasersko skidanje dioptrije. Sve preporuke, hvala!

Sandro Vekić,
Brčko, LASIK

Znate onaj osećaj kada krećete kod babe i dede na selo. Svi jedva čekaju jer znaju koliko su dobrodošli tamo. E, tako je i kad dođete u LaserFocus. Osjećate se bolje nego kod pola rodbine. Svi prijateljski nastrojeni i fantastično organizovani, neposredni i prijatni. A operacija? Odlažak na kontrolu i 15 godina naočara promenjeno za 15 sekundi! Toliko brzo je sve bilo gotovo da su mi dopustili da prisustvujem operaciji moga brata poslije mene. Osmjesi i suze radosnice govorili su da počinje novi, kvalitetniji život. Hvala na tome!

Tina Velimirović,
Podgorica, LASIK

Podelite svoje utiske sa drugima:
focus@laserfocus.eu

CENTAR ZA MIKROHIRURGIJU OKA
Cara Nikolaja II 25, Beograd, Srbija
tel/fax: + 381[0]11 344 66 26
www.laserfocus.eu

CENTAR ZA OĆNE BOLESTI
Rozino b.b. Budva, Crna Gora
tel/fax: +382[0]33 466 163
www.laserfocus.me

POLIKLINIKA „DR SEFIĆ“
Ferhadija 5/1, Sarajevo, BIH
tel: +387[0]33 210 212
www.sefic.ba

INSTITUTO DE OFTALMOLOGIA DE CURITIBA
Av. G. Vargas 1500, Curitiba, Brazil
tel: +55[0]41 3322 2020
www.ioc.med.br